

MICHALINA DUDA-HYZ

WYGRANE W GRACH HAZARDOWYCH W POLSKIM PODATKU DOCHODOWYM OD OSÓB FIZYCZNYCH

UWAGI WPROWADZAJĄCE

Jedną z form czerpania przez związki publicznoprawne dochodów z hazardu jest opodatkowanie wygranych uzyskiwanych przez osoby fizyczne, przy czym rozwiązania stosowane w tym zakresie są bardzo zróżnicowane. W niektórych państwach uzyskanie wygranych rodzi obowiązek podatkowy w podatkach majątkowych, np. w Turcji wygrane w publicznych loteriach oraz zakładach futbolowych podlegają podatkowi od spadków i darowizn¹. W innych, np. w Holandii, Rumunii i Chorwacji, występują odrębne podatki, nazywane podatkami od gier lub podatkami od wygranych, w których obowiązek podatkowy ciąży na wygrywających w grach hazardowych². W państwach, w których funkcjonują odrębne, komplementarne wobec podatków dochodowych, podatki od zysków kapitałowych, wygrane mogą podlegać opodatkowaniu jako dochody z kapitału³. Powszechnie stosowanym roz-

---

Dr MICHALINA DUDA-HYZ – adiunkt I Katedry Finansów i Prawa Finansowego, Instytut Prawa, Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Al. Raclawickie 14, 20-950 Lublin; e-mail: dudami@kul.lublin.pl

¹ W przypadku wskazanych wygranych skala ma charakter proporcjonalny, a stawka wynosi 20% wartości wygranej. Art. 9 veraset ve intikal vergisi z 6.08.1959, nr 7338, R. Gazete No 10231.

² W holenderskim podatku od gier jedynie w zakresie gier rozgrywanych w kasynach i gier na automatach obowiązek podatkowy ciąży na urządzających gry, a nie na wygrywających. Wet van 14 september 1961, houdende regelen inzake de belastingheffing met betrekking tot kansspelen, Staatblad 1961, 313, ze zm., art. 1; Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificarile si completarile ulterioare, Titul III, art. 75-77. W Chorwacji od 1 stycznia 2015 r. wygrane w grach hazardowych podlegają opodatkowaniu według skali progresywnej globalnej, w której stawki wynoszą: 10%, 15%, 20% i 30%. Zakon o igrama na sreću, Narodne novine, br. 87/09, 35/13, 158/13 i 41/14, art. 18.

³ Opodatkowanie wygranych w grach hazardowych podatkami od zysków kapitałowych ma miejsce między innymi w Kolumbii czy na Marianach Północnych. Decreto 624 de 1989 (30 de marzo de 1989), Diario Oficial No. 38.756, ze zm., art. 304; Northern Mariana Islands Administra-

wiązaniem jest także zaliczenie wygranych w loteriach i innych grach hazardowych do dochodu stanowiącego przedmiot opodatkowania w podatkach dochodowych. Wśród państw Unii Europejskiej taka konstrukcja występuje między innymi w Czechach, Grecji, Holandii, Rumunii, Hiszpanii, Portugalii, Wielkiej Brytanii, a także na Węgrzech i Słowacji. Warto dodać, że wygrane w grach hazardowych traktowane są jako dochód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym również w wielu państwach pozaeuropejskich, w tym w: Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, Kanadzie, Republice Południowej Afryki, Australii, Indiach, Sri Lance czy Wenezueli.

W Polsce wygrane w grach hazardowych podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, przy czym wygrane w kasynach oraz w grach bingo pieniężne i fantowe korzystają ze zwolnienia przedmiotowego od podatku. Należy również zaznaczyć, że z wyjątkiem uczestników turniejów pokera, wygrywający nie są podatnikami podatku od gier, natomiast osoby, które biorą udział w organizowanych przez kasyna turniejach pokera, płacą podatek od gier w wysokości 25% wygranej pomniejszonej o kwotę wpisowego za udział w turnieju⁴. Niniejszy artykuł zawiera retrospektywną analizę regulacji dotyczących opodatkowania wygranych w grach hazardowych podatkiem dochodowym od osób fizycznych, a także stanowi przyczynek do dyskusji nad ewentualnym kierunkiem zmian w tym zakresie.

1. OPODATKOWANIE WYGRANYCH W GRACH HAZARDOWYCH W PRZEPISACH USTAWY O PODATKU DOCHODOWYM OD OSÓB FIZYCZNYCH

Podatki dochodowe od osób fizycznych cechuje znaczna różnorodność rozwiązań w zakresie wygranych w grach hazardowych. Przyczyn takiego zróżnicowania należy upatrywać zarówno w przyjętych założeniach teoretycznych, w szczególności w różnych teoriach dochodu, które wpłynęły na sposób ukształ-

---

tive Code, § 1202 (5), Commonwealth Law Revision Commission, http://www.cnmilaw.org/mediawiki-1.21.2/index.php?title=Main_Page [dostęp: 15.12.2015]. Szerzej na temat wskazanych podatków od zysków kapitałowych zob. *Legal Guide to do Business in Colombia 2015*, Proexport Colombia and Ernst & Young S.A.S. http://www.inviertaencolombia.com.co/en/images/Tax_system.pdf [dostęp: 20.09.2015]; Northern Mariana Islands – Individual Taxation – *Country Surveys*, IBFD Asia-Pacific, International Bureau of Fiscal Documentation, Amsterdam 2014.

⁴ Szerzej zob.: M. DUDA, *Taxation of Poker Winnings in Polish Tax Law*, „Review of Comparative Law” 2009-2010, vol. 14-15, s. 127-143.

towania zakresu przedmiotu opodatkowania⁵, jak i w sposobie postrzegania hazardu w danym społeczeństwie. W przypadku państw UE wielorakość konstrukcji prawnych stosowanych w sferze opodatkowania wygranych wynika również z ograniczonego zakresu harmonizacji podatków dochodowych oraz pozostawienia władztwa w zakresie regulacji rynku gier hazardowych w gestii państw członkowskich.

W strukturze obowiązującego w Polsce od 1992 r. podatku dochodowego od osób fizycznych przeważają cechy podatku syntetycznego (globalnego)⁶. Jednocześnie wyraźnie dostrzegalna jest tendencja do wyłączenia coraz to nowych rodzajów dochodów z łącznego opodatkowania, a także do rezygnacji z ustalania kosztów uzyskania przychodów i opodatkowania przychodów zamiast dochodów. Przedmiotem opodatkowania jest dochód, przy czym ustawa nie odwołuje się do abstrakcyjnego pojęcia dochodu, lecz wskazuje otwarty katalog źródeł przychodów, na podstawie którego dochód jest ustalany⁷. Zawiera także ogólną definicję legalną przychodów, której uzupełnieniem są definicje przychodów z poszczególnych źródeł, w tym definicja zakresowa „przychodów z innych źródeł”, mająca charakter definicji niepełnej⁸. Podkreślić należy, że ani katalog źródeł przychodów, ani definicja legalna „przychodów z innych źródeł” nie wymieniają wygranych w grach hazardowych. Jednocześnie wygrane w tego rodzaju grach nie zostały *explicite* wyłączone z zakresu przedmiotu opodatkowania. Wobec otwartego katalogu źródeł przychodów oznacza to, że wygrane w grach hazardowych co do zasady stanowią przedmiot opodatkowania, a sposób ukształtowania zakresu nazwy „dochód” nawiązuje w tym wypadku do teorii czystego przyrostu majątkowego.

Jak już zaznaczono, ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych zawiera obszerny katalog przychodów i dochodów, które nie podlegają kumulacji. Odrębnemu opodatkowaniu podlegają między innymi wygrane w konkursach, grach i zakładach wzajemnych lub nagrody związane ze sprzedażą premii, uzyskane w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Podatek wynosi 10% wygranej lub nagrody, a pobiera się go bez pomniejszania przychodu o koszty jego

---

⁵ Szerzej zob.: H. LITWIŃCZUK, *Podatki dochodowe*, [w:] L. ETEL (red.), *System prawa finansowego*, t. III: *Prawo daninowe*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2010, s. 186-189; R. ZIELIŃSKI, *Pojęcie dochodu podatkowego*, „Państwo i Prawo” 2009, nr 10, s. 48-56 oraz powoływana tam literatura.

⁶ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, t.j.: Dz.U. z 2012 r., poz. 361 z późn. zm. [dalej: ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych].

⁷ Art. 10 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

⁸ Art. 20 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

uzyskania⁹. Jednocześnie ustawa statuuje zwolnienia przedmiotowe, które obejmują dwie kategorie wygranych. Po pierwsze, wolne od podatku dochodowego są wygrane w kasynach gry oraz w grach w bingo pieniężne i fantowe urządzanych i prowadzonych przez uprawniony podmiot na podstawie przepisów o grach i zakładach wzajemnych obowiązujących w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Po drugie, ze zwolnienia korzystają wygrane w grach liczbowych, loteriach pieniężnych, grze telebingo, zakładach wzajemnych, loteriach promocyjnych, loteriach audiotekstowych i loteriach fantowych, jeżeli ich jednorazowa wartość nie przekracza 2280 zł. Również w tym wypadku preferencja dotyczy tylko gier urządzanych i prowadzonych przez uprawniony podmiot, na podstawie przepisów o grach hazardowych obowiązujących w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego¹⁰. Warto zwrócić uwagę, że ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych nie posługuje się określeniem „gry hazardowe”. Odrębnemu opodatkowaniu podlegają bowiem „wygrane w konkursach, grach i zakładach wzajemnych”, natomiast zwolnienia przedmiotowe odnoszą się do wygranych w poszczególnych rodzajach gier, które w płaszczyźnie normatywnej dopiero od 1 stycznia 2010 r. zaliczane są do zbiorczej kategorii gier hazardowych¹¹. Przyczyn takiego stanu rzeczy należy upatrywać w tym, że choć określenie „gry hazardowe” występuje w języku prawnym od okresu dwudziestolecia międzywojennego, to używane było sporadycznie, głównie w aktach z zakresu prawa karnego, w przepisach porządkowych oraz regulacjach dotyczących klasyfikacji towarów i usług. Nie posługiwały się nim natomiast akty normujące zasady funkcjonowania sektora gier hazardowych.

Obecny kształt regulacji prawnych dotyczących opodatkowania wygranych w grach hazardowych jest wynikiem trwającej od początku lat dziewięćdziesiątych ewolucji przepisów prawa podatkowego i hazardowego. Retrospektywna analiza dotychczasowych unormowań oraz kierunków wprowadzanych zmian pozwala przy tym dostrzec niepokojący brak spójnej polityki hazardowej, której istotnym elementem powinny być rozwiązania podatkowe. Kolejne modyfikacje przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w przeważającej

⁹ Art. 30 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

¹⁰ Art. 21 ust. 1 pkt 6 i 6a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

¹¹ Definicję legalną gier hazardowych wprowadziła dopiero ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, t.j.: Dz.U. z 2015 r., poz. 612 z późn. zm. [dalej: ustawa o grach hazardowych]. W myśl powyższej definicji przez gry hazardowe rozumie się enumeratywnie wymienione w ustawie gry losowe, zakłady wzajemne i gry na automatach.

części miały bowiem charakter doraźny i dostosowawczy, a zmiany wprowadzające silniejsze lub bardziej preferencyjne obciążenie wygranych w poszczególnych grach nie były poprzedzone badaniami z zakresu nauk społecznych obrazującymi skalę zagrożeń, jakie niosą za sobą dane formy aktywności hazardowej.

Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych w brzmieniu pierwotnym stanowiła, iż wolne od podatku były wygrane w grach losowych i totalizatorach prowadzonych na podstawie zezwoleń właściwego organu, nawiązując tym samym do tytułu oraz systematyki ustawy z 1976 r. o grach losowych i totalizatorach¹². Pomimo tego, że zawarty w powołanej ustawie katalog gier losowych był stosunkowo skromny, gdyż obejmował jedynie gry liczbowe, loterie pieniężne i fantowe oraz gry w automatach, zwolnieniu podlegały również wygrane w innych grach, które minister finansów uznał w drodze rozporządzenia za gry losowe lub totalizatory. Z rzeczowej preferencji mogły zatem korzystać wygrane w grach w karty, rulecie, a także w zakładach wzajemnych rozgrywanych w systemie bukmacherstwa¹³, czyli w grach, które zalegalizowano w związku z ujawnioną w latach osiemdziesiątych tendencją do budowy tzw. pełnego socjalizmu rynkowego oraz zapoczątkowaną w 1989 r. transformacją ustrojową¹⁴.

Wraz z wejściem w życie ustawy z 1992 r. o grach losowych i zakładach wzajemnych¹⁵, która w założeniu miała służyć dostosowaniu regulacji dotyczących sektora gier hazardowych do zmieniających się na początku lat dziewięćdziesiątych warunków ustrojowych i gospodarczych, zwolnieniem objęto wygrane w grach losowych i zakładach wzajemnych urządzanych przez uprawniony podmiot¹⁶. Wolne od podatku były zatem wszystkie wygrane w grach organiza-

¹² Ustawa z dnia 20 maja 1976 r. o grach losowych i totalizatorach, Dz.U. Nr 19, poz. 122 z późn. zm.

¹³ § 9 i § 9a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 1976 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gier losowych i totalizatorów, Dz.U. Nr 26, poz. 154 z późn. zm.

¹⁴ Urządzanie gier w karty oraz rulety zalegalizowano w drodze rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 1980 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gier losowych i totalizatorów, Dz.U. Nr 15, poz. 53, co wiązało się z utworzeniem w 1976 r. przedsiębiorstwa państwowego Polska Żegluga Bałtycka. Zgodnie z założeniami ówczesnych władz, graczami mieli być przede wszystkim, cudzoziemcy podróżujący na pokładach polskich statków. Szerzej zob.: L. PALCZYŃSKI, *Gry losowe*, „Finanse” 1980, nr 7, s. 27. Rozszerzenie katalogu gier losowych o zakłady bukmacherskie nastąpiło dopiero na mocy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 listopada 1990 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gier losowych i totalizatorów, Dz.U. Nr 80, poz. 471.

¹⁵ Ustawa z dnia 29 lipca 1992 r. o grach losowych i zakładach wzajemnych, Dz.U. Nr 68, poz. 341 [dalej: ustawa o grach losowych i zakładach wzajemnych]. Ustawa z 1992 r. podlegała licznym nowelizacjom, w tym również zmieniającym jej tytuł.

¹⁶ Jednym z podstawowych celów ustawy z 1992 r. było wprowadzenie możliwości prowadzenia działalności także hazardowej przez podmioty prywatne. W okresie Polskiej Rzeczypospolitej

nych przez podmioty działające legalnie, niezależnie od tego, czy były to przedsiębiorstwa wykonujące monopol państwa, czy podmioty prywatne. Warto również zaznaczyć, że na mocy ustawy o grach losowych i zakładach wzajemnych wprowadzono odrębne zwolnienie, obejmujące dochody z tytułu urządzania loterii fantowych i gry bingo fantowe¹⁷. Oczywiście i w tym wypadku preferencja dotyczyła wyłącznie gier urządzanych na podstawie stosownego zezwolenia.

Ze względu na to, że ani przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w brzmieniu obowiązującym w latach 1991-1992, ani regulacje poprzedzającej ją ustawy o podatku dochodowym z 1972 r.¹⁸ nie wskazywały *expressis verbis*, że zwolnieniem były objęte wyłącznie wygrane w grach urządzanych przez podmiot posiadający siedzibę na terytorium Polski, na fakt uzyskania wygranych za granicą stosunkowo często powoływali się podatnicy, wobec których prowadzono postępowanie w sprawie ustalenia podatku od dochodów nieznanających pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów. W judykaturze konsekwentnie wyrażano jednak stanowisko, wedle którego skoro ustawodawca nie wskazał w sposób wyraźny, że powyższe zwolnienie dotyczy także wygranych w grach losowych i zakładach wzajemnych organizowanych w innych państwach, to należało przyjąć, że wygrane uzyskane w tych państwach podlegały opodatkowaniu¹⁹. Dążąc do wyeliminowania powyższych wątpliwości, w drodze nowelizacji z 1993 r., doprecyzowano, iż wolne od podatku dochodowego są wygrane w grach losowych i zakładach wzajemnych urządzanych i prowadzonych na podstawie przepisów o grach losowych i zakładach wzajemnych przez uprawniony podmiot mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej²⁰.

Ludowej działalność w tym zakresie mogły bowiem prowadzić jedynie jednostki gospodarki społecznej.

¹⁷ Art. 21 pkt 37 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych dodany na mocy art. 55 pkt 2 ustawy o grach losowych i zakładach wzajemnych.

¹⁸ W myśl art. 9 pkt 9 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym, t.j.: Dz.U. z 1989 r., Nr 27, poz. 147 z późn. zm., wolne od podatku dochodowego były wygrane z loterii i innych gier losowych lub zakładów zatwierdzonych przez właściwy organ państwowy.

¹⁹ Zob. wyrok NSA z dnia 15 kwietnia 1997 r., sygn. akt I SA/Po 1321/96; wyrok NSA z dnia 28 września 2010 r., sygn. akt II FSK 360/10; wyrok NSA z dnia 28 września 2010 r., sygn. akt II FSK 865/09; wyrok NSA z dnia 8 października 2010 r., sygn. akt II FSK 936/09; wyrok NSA z dnia 8 października 2010 r., sygn. akt II FSK 935/09; wyrok NSA z dnia 8 października 2010 r., sygn. akt II FSK 938/09, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl> [dostęp: 14.10.2015].

²⁰ Art. 1 pkt 13 lit. d ustawy z dnia 6 marca 1993 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 28, poz. 127.

Kolejne zmiany w treści przepisu statuującego zwolnienie przedmiotowe wygranych w grach hazardowych stanowiły konsekwencję rozszerzania katalogu gier, które mogły być urządzone na podstawie przepisów ustawy o grach losowych i zakładach wzajemnych. W grudniu 1992 r., czyli w momencie wejścia w życie powołanej ustawy, zwolnieniem były objęte wygrane w grach losowych, do których zaliczały się: gry liczbowe, loterie pieniężne i fantowe, gry cylindryczne, gry w karty (black jack, poker, baccarat), gry w automatach losowych oraz gry bingo pieniężne i fantowe, a także wygrane w zakładach wzajemnych, które zgodnie z obowiązującymi regulacjami, mogły być urządzone w systemie totalizatora lub bukmacherstwa. W 1997 r. zakres rzeczowego zwolnienia rozszerzono o wygrane w loteriach promocyjnych, z czym wiązały się liczne wątpliwości interpretacyjne w praktyce²¹, natomiast w 2000 r. o wygrane w grach w kości oraz w loteriach audiotekstowych. Warto dodać, że loterie audiotekstowe, czyli loterie, w których uczestniczy się poprzez odpłatne połączenie telefoniczne, a podmiot zarządzający loterią oferuje wygrane pieniężne lub rzeczowe, cieszyły się w owym czasie bardzo dużą popularnością²².

Istotna zmiana w kształcie analizowanej preferencji nastąpiła w 2001 r., kiedy to w stosunku do zwolnienia wygranych w niektórych grach hazardowych wprowadzono ograniczenie kwotowe. Przyjęto wówczas, że wygrane w kasynach gry, w grach na automatach oraz w bingo pieniężne i fantowe będą podlegać zwolnieniu niezależnie od tego, jaka jest ich wartość, natomiast w przypadku wygranych w grach liczbowych, loteriach pieniężnych, zakładach wzajemnych, loteriach promocyjnych, loteriach audiotekstowych i loteriach fantowych zwolnienie będzie przysługiwać wyłącznie wówczas, gdy jednorazowa wartość tych wygranych nie przekracza kwoty trzykrotności najniższego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy²³. Symptomatyczne jest to, że wprowadzając powyższe regulacje, w żaden

²¹ Zob. np.: M. PIOTROWSKI, *Loterie promocyjne*, „Przegląd Podatkowy” 1997, nr 4, s. 14; pismo Ministerstwa Finansów z dnia 29 kwietnia 1998 r., sygn. PO 2/HD-6065/97/0912, „Biuletyn Skarbowy Ministerstwa Finansów” 1998, nr 3, s. 6; A. BARTOSIEWICZ, *Konkurs promocyjny a loteria promocyjna – czyli jak uniknąć ewentualnej odpowiedzialności karnej skarbowej*, „Monitor Podatkowy” 2011, nr 10, s. 23-28.

²² W 2002 r. minister finansów wydał 33 decyzje zezwalające na urządzenie loterii audiotekstowych, a rok później 60 takich zezwoleń. Zob. Informacja o realizacji ustawy o grach losowych, zakładach wzajemnych i grach na automatach w 2001 r., Ministerstwo Finansów, Departament Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych, Warszawa 2002, s. 5; Informacja o realizacji ustawy o grach losowych, zakładach wzajemnych i grach na automatach w 2002 r., Ministerstwo Finansów, Warszawa 2003, s. 7, www.mf.gov.pl [dostęp: 27.12.2015].

²³ Art. 1 pkt 17 lit. a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 104, poz. 1104. Szerzej zob.:

sposób nie uzasadniono potrzeby takiego ograniczenia, nie wyjaśniono również, jakie były przesłanki kwalifikacji poszczególnych gier²⁴. Przypuszczać jedynie należy, że kierując się względami fiskalnymi, ograniczeniem objęto wygrane w grach najbardziej popularnych. Kasyna i salony gry w bingo nie stały się bowiem w Polsce rozrywką powszechną²⁵. W konsekwencji wygrane w grach liczbowych, loteriach pieniężnych i fantowych, zakładach wzajemnych, loteriach promocyjnych oraz loteriach audiotekstowych, których jednorazowa wartość przekraczała określony limit, podlegały w całości odrębnemu opodatkowaniu, według stawki w wysokości 10% wygranej, bez pomniejszania o koszty uzyskania²⁶. Warto również zaznaczyć, że w 2003 r. limit wartości wygranych ustalany w relacji do najniższego wynagrodzenia za pracę zastąpiono sztywną kwotą 2280 zł, która obowiązuje do dnia dzisiejszego²⁷.

Kolejne zmiany stanowiły rezultat uwzględnienia przez ustawodawcę postulatów przedstawicieli branży hazardowej dotyczących rozszerzenia katalogu gier w związku z pojawieniem się na rynku nowych produktów i technologii. W 2003 r., w drodze nowelizacji ustawy o grach losowych, zakładach wzajemnych i grach na automatach, ustawowy katalog gier losowych został rozszerzony o wideoloterie oraz telebingo. W systemie polskiego prawa pojawiła się także nowa kategoria gier, które mogły być urządzone poza kasynami i salonami gier, tj. gry na automatach o niskich wygranych. Warto zaznaczyć, że powyższe zmiany zostały wprowadzone w ramach rządowego pakietu *Przedę wszystkim przedsiębiorczość* i w założeniu miały służyć pobudzeniu gospodarki w sektorze gier hazardowych²⁸. Liberalizacja polityki hazardowej znalazła swoje odzwierciedlenie w treści przepisu statuującego zwolnienie z podatku dochodowego od osób fizycznych, którego zakres rozszerzono o wygrane w: wideoloteriach, grach na

---

I. MOLENDĄ-DETYNĄ, *Zasady opodatkowania wygranych w totolotka i audiotele*, „Przegląd Podatkowy” 2002, nr 3, s. 40-41.

²⁴ Zob. uzasadnienie do komisijnego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, druk sejmowy nr 1955, Sejm III kadencji, www.sejm.gov.pl [dostęp: 27.12.2015].

²⁵ Do końca 1999 r. wydano 33 zezwolenia na prowadzenie kasyn gry oraz jedynie cztery zezwolenia na prowadzenie salonów gry bingo pieniężne. Zob. Informacja o realizacji ustawy o grach losowych i zakładach wzajemnych w 1999 r., druk sejmowy nr 2359, Sejm III kadencji, www.sejm.gov.pl [dostęp: 15.11.2015].

²⁶ Zob. wyrok NSA z dnia 25 września 2003 r., I SA/Łd 548/02, SIP Lex nr 90197.

²⁷ Art. 14 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, Dz.U. Nr 200, poz. 1679.

²⁸ Szerzej zob. uzasadnienie do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o grach losowych, zakładach wzajemnych i grach na automatach oraz o zmianie niektórych innych ustaw, druk sejmowy nr 771, Sejm IV kadencji oraz J. LIPSKI, *Opinia prawna na temat projektu ustawy o zmianie ustawy o grach losowych, zakładach wzajemnych i grach na automatach oraz o zmianie niektórych innych ustaw*, www.sejm.gov.pl [dostęp: 22.12.2015].

automatach o niskich wygranych oraz w grze telebingo. W przypadku wideoloterii oraz gier na automatach o niskich wygranych zwolnienie przysługiwało niezależnie od wartości wygranej, natomiast gracze telebingo mogli skorzystać z rzezzonej preferencji jedynie wówczas, gdy jednorazowa wartość wygranych nie przekraczała 2280 zł²⁹. Podobnie jak w przypadku poprzednich nowelizacji, w treści uzasadnienia do projektu ustawy nie wyjaśniono przyczyn takiego rozwiązania³⁰. Sądzić jednak należy, że ograniczenie zwolnienia w odniesieniu do wygranych w telebingo wynikało z założenia, iż miała to być gra powszechnie dostępna o zasięgu ogólnokrajowym, w której będą występować duże wygrane³¹, podczas gdy wideoloterie i gry na automatach o niskich wygranych potraktowano jako gry zbliżone do gier na automatach. Wbrew przyjętym założeniom w praktyce gospodarczej okazało się, że spółki wykonujące monopol państwa nie rozpozęły w 2004 r. działalności w nowych segmentach rynku, natomiast bardzo dynamicznie zaczął się rozwijać sektor gier na automatach o niskich wygranych³².

Ostatnia zmiana przepisów statuujących analizowane zwolnienie stanowi konsekwencję zmiany kierunku polityki hazardowej państwa, której wyrazem jest obowiązująca od dnia 1 stycznia 2010 r. ustawa o grach hazardowych. Jednym z podstawowych celów tego aktu było zwiększenie ochrony społeczeństwa przed negatywnymi skutkami hazardu, między innymi poprzez odstąpienie od możliwości urządzania gier na wszelkich automatach z elementem losowości poza kasynami oraz rezygnacja z możliwości urządzania wideoloterii³³. W związku z powyższym od dnia 2 stycznia 2016 r. z całkowitego zwolnienia od podatku dochodowego korzystają wyłącznie wygrane w kasynach gry oraz w grach bingo pieniężne i fantowe.

²⁹ Art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o zmianie ustawy o grach losowych, zakładach wzajemnych i grach na automatach oraz o zmianie niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 84, poz. 774.

³⁰ Zob. uzasadnienie do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o grach losowych, zakładach wzajemnych i grach na automatach oraz o zmianie niektórych innych ustaw, druk sejmowy nr 771, Sejm IV kadencji, www.sejm.gov.pl [dostęp: 22.12.2015].

³¹ Gra telebingo miała być urządzana przez podmiot wykonujący monopol państwa, na antenie telewizyjnej.

³² W 2004 r. obowiązywało 170 zezwoleń na prowadzenie salonów gier na automatach. Ponadto izby skarbowe rozpatrzyły ponad 200 wniosków o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie automatów o niskich wygranych. Zob. Informacja o realizacji ustawy o grach i zakładach wzajemnych w 2004 roku, Warszawa 2005, www.mf.gov.pl [dostęp: 27.12.2015].

³³ Zob. uzasadnienie do rządowego projektu ustawy o grach hazardowych, druk sejmowy nr 2481, Sejm VI kadencji, s. 2-3, www.sejm.gov.pl [dostęp: 27.12.2015].

3. ZASADY OPODATKOWANIA WYGRANYCH W GRACH HAZARDOWYCH W WARUNKACH CZŁONKOSTWA POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ HAZARDU ON-LINE

Z dniem 1 maja 2004 r. Polska stała się członkiem Unii Europejskiej. Mimo obowiązku dostosowania prawa krajowego do wspólnotowego systemu prawnego, przepisy dotyczące opodatkowania wygranych w grach hazardowych nie zostały zmienione. Tym samym w 2004 r. nadal obowiązywał przepis stanowiący, iż w podatek wysokości 10% wygranej pobiera się od dochodów (przychodów) z tytułu wygranych w grach i zakładach wzajemnych uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ponieważ pod pojęciem przychodów uzyskanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej RP należy rozumieć tylko te przychody, których źródło znajduje się na terytorium Polski, powyższe zasady opodatkowania nie mogły znaleźć zastosowania do wygranych w grach, których organizatorem i dokonującym wypłat był podmiot, mający siedzibę za granicą³⁴. Wygrane w grach hazardowych urządzanych przez podmioty mające siedzibę za granicą podlegały zatem opodatkowaniu na zasadach ogólnych, według progresywnej skali podatkowej.

Po akcesji Polski do Unii Europejskiej modyfikacji nie uległa także treść przepisów statuujących zwolnienia przedmiotowe. Przesłanką zastosowania rzeczowej preferencji w dalszym ciągu było uzyskanie wygranej w grze urządzonej i prowadzonej przez uprawniony podmiot na podstawie przepisów o grach i zakładach wzajemnych, czyli w grze organizowanej przez podmiot działający na podstawie przepisów prawa polskiego. Taka konstrukcja zwolnienia przedmiotowego rodziła oczywiście wątpliwości co do zgodności z zasadą swobody świadczenia usług, choć w owym czasie trudno byłoby ją uznać za rozwiązanie odosobnione. Państwa członkowskie różnicowały zasady opodatkowania wygranych w grach krajowych i zagranicznych, wychodząc z założenia, że zasady te stanowią jeden z aspektów regulacji sektora gier hazardowych, w zakresie którego przysługuje im znaczna swoboda, zaś preferencyjne opodatkowanie wygranych w grach krajowych znajduje uzasadnienie w potrzebie ochrony interesu publicznego. Powyższe stanowisko nie znalazło jednak potwierdzenia w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W wyroku z listopada 2003 r. Trybunał stwierdził, iż Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską zakazuje wprowadzania regulacji krajowych, w myśl których wygrane w grach

³⁴ Zob. wyrok NSA z dnia 3 lutego 1999 r., sygn. akt III SA 1584/98, SIP Legalis nr 51231; wyrok NSA z dnia 25 stycznia 2000 r., sygn. akt III SA 162/99, SIP Lex nr 42899. Zob. także S. MOCZKO-WDOWCZYK, M. MUCHA, *Podatek dochodowy od osób fizycznych. Komentarz*, Warszawa 2004, wydanie elektroniczne, SIP Legalis.

losowych urządzanych w innych państwach członkowskich stanowią dochód podlegający opodatkowaniu, podczas gdy uzyskanie analogicznych wygranych w grach krajowych nie rodzi obowiązku zapłaty podatku³⁵. Warto dodać, że sprawa dotyczyła obywatelki Finlandii, która podczas pobytu w Szwecji nabyła los loterii organizowanej przez spółkę AB Svenska Spel i wygrała 1 mln SEK. W świetle obowiązujących wówczas przepisów o podatku dochodowym wyłączeniu z opodatkowania podlegały wyłącznie wygrane w grach hazardowych organizowanych w Finlandii, co w ocenie władz miało zachęcać graczy do udziału w grach krajowych. Trybunał Sprawiedliwości UE uznał jednak, że takie rozwiązanie pozostaje w sprzeczności z zasadą swobody świadczenia usług, a dyskryminującego charakteru przepisów podatkowych nie zmienia fakt, że podmioty działające na podstawie prawa fińskiego podlegają opodatkowaniu odrębnym podatkiem od gier. Jak słusznie zauważył Trybunał, podatek od gier, w którym obowiązek podatkowy ciąży na organizatorach gier hazardowych, nie może być uznany za analogiczny do podatku dochodowego, w którym status podatnika przysługuje wygrywającemu³⁶.

W październiku 2006 r. Komisja Europejska zwróciła się do Polski z formalnym wnioskiem o zakończenie dyskryminującego opodatkowania zagranicznych loterii i innych gier losowych³⁷. W piśmie tym komisarz ds. podatków i ceł podkreślił, że choć państwu członkowskiemu przysługuje swoboda w zakresie kształtowania regulacji dotyczących hazardu, to Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską wymaga stosowania takich samych zasad w odniesieniu do gier krajowych i zagranicznych. Warto również zwrócić uwagę, że niecały rok później Komisja Europejska wniosła skargę w analogicznej sprawie przeciwko Królestwu Hiszpanii³⁸. W wyniku jej rozpoznania w 2009 r. Trybunał Sprawiedliwości UE orzekł, iż Hiszpania uchybiła zobowiązaniom wynikającym z Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz Porozumienia w sprawie Europejskiego Obszaru Gospodarczego³⁹. Utrzymywała bowiem w mocy przepisy podatkowe zwalniające z podatku wygrane pochodzące z uczestnictwa w grach organiza-

³⁵ Zob. wyrok TSUE z dnia 13 listopada 2003 r. w sprawie C-42/02, Diana Elisabeth Lindman, European Court Reports 2003/11A-I-13519.

³⁶ Szerzej na temat relacji pomiędzy opodatkowaniem wygranych a opodatkowaniem urządzania gier hazardowych w prawie fińskim zob.: M. HELMINEN, *Pending Cases Filed by Finnish Courts: The Danner Case and the Lindman Case*, [w:] M. LANG (red.), *Direct Taxation: Recent ECJ Developments*, Kluwer Law International, New York, Linde Verlag, Wien 2003, s. 114-117.

³⁷ IP/06/1360, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-06-1360_en.htm?locale=en [dostęp: 14.10.2015].

³⁸ IP/07/1013, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-07-1030_en.htm?locale=en [dostęp: 14.10.2015].

³⁹ Zob. wyrok TSUE z dnia 6 października 2009 r. w sprawie C-153/08 Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Królestwu Hiszpanii, European Court Reports 2009 I-09735.

nych w Hiszpanii, przez podmioty mające siedzibę w tym państwie i wykonujące działalność o charakterze socjalnym lub dobroczynnym, podczas gdy zwolnienia tego nie przyznano w zakresie wygranych pochodzących z gier organizowanych przez podmioty mające siedziby w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego i wykonujące działalność tego samego rodzaju. W tym samym roku Komisja wniosła skargę przeciwko Portugalii, której przepisy przewidywały opodatkowanie podatkiem dochodowym większości wygranych uzyskiwanych w zagranicznych loteriach, z jednoczesnym zwolnieniem wygranych w loteriach krajowych oraz loteriach należących do europejskiej sieci Euromillions⁴⁰.

Wobec jednoznacznego kierunku orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE polski rząd zobowiązał się do zmiany przepisów różnicujących opodatkowanie dochodów uzyskanych z loterii oraz innych gier hazardowych, w zależności od tego, czy zostały uzyskane na terytorium RP czy w innych państwach⁴¹. W konsekwencji, w drodze nowelizacji z listopada 2008 r. do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych wprowadzono przepis stanowiący, że od przychodu z tytułu wygranych w grach i zakładach wzajemnych uzyskanych w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego pobiera się zryczałtowany podatek dochodowy w wysokości 10% wygranej. Jednocześnie zakres zwolnienia przedmiotowego rozszerzono o wygrane w grach hazardowych urządzanych i prowadzonych przez uprawniony podmiot na podstawie przepisów o grach i zakładach wzajemnych obowiązujących w tych państwach⁴².

W myśl obowiązujących przepisów, warunkiem zastosowania przewidzianych w ustawie zwolnień jest istnienie podstawy prawnej wynikającej z umowy o uni-

---

⁴⁰ IP/09/567, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-09-567_en.htm?locale=en [dostęp: 14.10.2015]. We wrześniu 2008 r. Komisja Europejska zwróciła się do Portugalii z formalnym wnioskiem o zakończenie dyskryminującego opodatkowania wygranych loteryjnych (IP/08/1355). Portugalia zmieniła przepisy rozszerzając zakres zwolnienia o wygrane uzyskiwane w loteriach należących do sieci European Euromillions, nie objęła nim jednak wygranych w innych zagranicznych loteriach. W 2012 r. całkowicie zrezygnowano ze zwolnienia wygranych uzyskiwanych na terytorium kraju, zakładając, że w kolejnych latach wartość wygranych podlegających opodatkowaniu wyniesie ok. 55 mln euro. Szerzej zob.: C.M. BRATLEY, *Portuguese Euromillions players rue winning too much*, <http://www.theportugalnews.com/news/portuguese-euromillions-players-rue-winning-too-much/33888> [dostęp: 21.10.2015].

⁴¹ Zob. uzasadnienie do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz zmianie niektórych innych ustaw, druk sejmowy nr 1075, Sejm VI kadencji, s. 12, www.sejm.gov.pl [dostęp: 27.12.2015].

⁴² Art. 1 pkt 11 i 23 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 209, poz. 1316.

kaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Polska, do uzyskania przez organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego państwa, na którego terytorium loterie, gry lub zakłady wzajemne są urządzone i prowadzone⁴³. W piśmiennictwie wskazuje się, że warunek ten jest w obecnym stanie prawnym spełniony w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich⁴⁴. Rodzi się jednak wątpliwość, czy taka podstawa prawna istnieje w stosunku do Liechtensteinu, z którym Polska nie zawarła ani umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, ani odrębnej umowy o wymianie informacji w sprawach podatkowych⁴⁵. Liechtenstein jest wprawdzie sygnatariuszem Konwencji o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych oraz Protokołu do tej Konwencji⁴⁶, których stroną jest Polska, lecz do tej pory ich nie ratyfikował.

Modelowa Konwencja OECD nie zawiera szczególnych postanowień odnoszących się do dochodu z tytułu wygranych w grach hazardowych, natomiast w stosunku do otwartej kategorii „innych dochodów” przyjmuje generalną zasadę ich opodatkowania wyłącznie w państwie rezydencji podatnika⁴⁷. W świetle większości umów o unikaniu podwójnego opodatkowania dochody z tytułu wygranych uzyskanych przez polskich rezydentów będą zatem podlegać opodatkowaniu w Polsce, według przepisów prawa polskiego. Oznacza to, że wygrane uzyskane w państwach należących do Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w grach organizowanych przez kasyna oraz w grach bingo pieniężne i fantowe są zwolnione od podatku niezależnie od ich wartości⁴⁸, natomiast

⁴³ Art. 21 ust. 23 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

⁴⁴ Zob. A. BARTOSIEWICZ, R. KUBACKI, *PIT. Komentarz*, wydanie elektroniczne, SIP Lex 2015.

⁴⁵ Por. M. CHUDZIK, *Komentarz do ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw*, wydanie elektroniczne, SIP Lex 2009.

⁴⁶ Konwencja o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych, sporządzona w Strasburgu dnia 25 stycznia 1988 r., ratyfikowana przez Polskę w dniu 19 maja 1997 r., Dz.U. z 1998 r., Nr 141, poz. 913 z późn. zm.

⁴⁷ Art. 21 Modelowej Konwencji w sprawie podatku od dochodu i majątku, http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oced/taxation/model-tax-convention-on-income-and-on-capital-condensed-version-2014_mtc_cond-2014-en#page37 [dostęp: 8.11.2015]. Konwencja Modelowa ONZ zezwala na opodatkowanie innych dochodów także w państwie źródła, o ile powstają one na terytorium tego państwa oraz gdy ich opodatkowanie jest przewidziane przez prawo wewnętrzne tego państwa. Szerzej zob.: Z. KUKULSKI, *Konwencja Modelowa OECD i Konwencja Modelowa ONZ w polskiej praktyce traktatowej*, Wolters Kluwer SA, Warszawa 2015, s. 219-222.

⁴⁸ Zob. np. interpretacja indywidualna z dnia 17 lutego 2009 r. wydana przez dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie, sygn. IPPB4/415-162/08-4/SP; interpretacja indywidualna z dnia 9 czerwca 2011 r. wydana przez dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach, sygn. IBPBII/1/415-247/11/BJ;

w przypadku wygranych w grach liczbowych, loteriach pieniężnych, grze telebingo, zakładach wzajemnych, loteriach promocyjnych, loteriach audiotekstowych i loteriach fantowych zwolnienie dotyczy wyłącznie wygranych o jednorazowej wartości nieprzekraczającej 2280 zł⁴⁹. Wygrane o wartości przewyższającej powyższą kwotę podlegają w całości opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem dochodowym w wysokości 10% wygranej⁵⁰.

Wygrane w grach urządzanych i prowadzonych przez państwa nienależące do Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego nie korzystają z powyższych preferencji. Podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych, jako przychody z innych źródeł, z uwzględnieniem postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Warto zwrócić uwagę, że zgodnie z umową między Polską a Stanami Zjednoczonymi podatek od wygranych uzyskanych przez rezydenta polskiego np. w Las Vegas, Atlantic City lub Reno będzie obliczany z zastosowaniem metody zaliczenia (kredytu podatkowego)⁵¹. Z kolei wygrane w kasynach w Makao, czyli w największym centrum hazardu na świecie, a także w Monte Carlo czy San Jose podlegać będą opodatkowaniu na podstawie przepisów prawa krajowego przewidujących zastosowanie metody kredytu podatkowego⁵². Polska nie zawarła bowiem umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania ani z Księstwem Monako, ani Kostaryką, a postanowienia polsko-chińskiej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania⁵³ nie mają zastosowania do

---

interpretacja indywidualna z dnia 24 czerwca 2014 r. wydana przez dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach, sygn. IBPBII/1/415-241/14/BJ, www.mf.gov.pl [dostęp: 27.11.2015].

⁴⁹ Zob. interpretacja indywidualna z dnia 6 października 2010 r. wydana przez dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu, sygn. ILPB2/415-818/10-4/AP; interpretacja indywidualna z dnia 17 marca 2015 r. wydana przez dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie, sygn. IPPB2/4511-165/15-2/MK; interpretacja indywidualna z dnia 24 marca 2015 r. wydana przez dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie, sygn. IPPB4/415-1055/14-2/JK, www.mf.gov.pl [dostęp: 27.12.2015].

⁵⁰ Wygrane wypłacane w walutach obcych przelicza się na złote według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień uzyskania przychodu.

⁵¹ Art. 20 umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o uniknięciu podwójnego opodatkowania i zapobieżeniu uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, podpisanej w Waszyngtonie dnia 8 października 1974 r., Dz.U. z 1976 r., Nr 31, poz. 178. Podpisana w dniu 13 lutego 2013 r., lecz nie ratyfikowana jeszcze przez USA Konwencja między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu w odniesieniu do kategorii „innych dochodów”, statuuje zasadę ich opodatkowania wyłącznie w państwie rezydencji podatnika.

⁵² Art. 27 ust. 9 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

⁵³ Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opo-

dochodów uzyskanych przez osoby, których miejscem zamieszkania jest terytorium Polski, ze źródeł położonych na terytoriach Makao⁵⁴. Wypada również dodać, że do uzyskanych za granicą dochodów z tytułu wygranych nie ma zastosowania tzw. ulga abolicyjna, nie są to bowiem dochody z wykonywanej przez podatnika pracy⁵⁵.

Ostatnią kwestią, na którą warto zwrócić uwagę analizując zasady opodatkowania wygranych w grach hazardowych, jest problem gier on-line. Do lipca 2011 r. przepisy polskiego prawa nie przewidywały możliwości urządzania gier hazardowych przez Internet⁵⁶. Jednocześnie jednak w ustawie o grach hazardowych nie zawarto przepisu zakazującego uczestniczenia w grach oferowanych w sieci, a same gry były powszechnie dostępne – często na polskojęzycznych stronach internetowych. Ponieważ w doktrynie prawa karnego brak było zgodności co do karalności czynu polegającego na korzystaniu przez użytkownika znajdującego się na terytorium państwa polskiego z wirtualnych kasyn lub giełd zakładów urządzanych na serwerach zlokalizowanych poza Polską, wątpliwości budziła kwalifikacja dochodów z powyższego źródła. Przyjęcie założenia, że uczestnictwo w internetowej grze na zagranicznym serwisie ma miejsce na terytorium RP, jeżeli grający w czasie gry przebywał w Polsce, uzasadniało stwierdzenie bezprawności tego czynu⁵⁷. Kodeks karny skarbowy penalizuje bowiem uczestnictwo na terytorium RP w zagranicznej grze losowej lub zagranicznym zakładzie wzajemnym⁵⁸. W takim wypadku wygrane z powyższych gier należało uznać za przychody wynikające z czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy, czyli przychody wyłączone z zakresu opo-

---

datkowania w zakresie podatków od dochodu, sporządzona w Pekinie dnia 7 czerwca 1988 r., Dz.U. Nr 13, poz. 65.

⁵⁴ Zob. pismo Ministerstwa Finansów z dnia 24 lutego 2004 r., PB7/033-0539-BM611152/03, Interpretacja dotycząca Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, „Dziennik Urzędowy Ministra Finansów” 2004, nr 5, poz. 32.

⁵⁵ Art. 27g ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

⁵⁶ Zob. M. BAJOR-STACHAŃCZYK, *Informacja prawna na temat możliwości prowadzenia internetowych zakładów bukmacherskich oraz działań rządu ukierunkowanych na zwalczanie hazardu w Internecie*, „Zeszyty Prawnicze Biura Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu” 2010, nr 3, s. 148-155.

⁵⁷ Zob. L. WILK, *Hazard. Studium kryminologiczne i prawne*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2012, s. 202 oraz powoływana tam literatura.

⁵⁸ Art. 107 § 2 ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy, Dz.U. z 2013 r., poz. 186 z późn. zm.

datkowania⁵⁹. Z kolei uznanie, że uczestnik gier lub zakładów zawieranych za pośrednictwem Internetu z zagranicznym organizatorem nie wypełnia znamion strony przedmiotowej czynów określonych w Kodeksie karnym skarbowym⁶⁰, pozwalało na zakwalifikowanie wygranych jako podlegających opodatkowaniu „przychodów z innych źródeł”. W praktyce, z uwagi na brak instrumentów prawnych umożliwiających organom podatkowym monitorowanie aktywności graczy w sieci, dochody z powyższych źródeł nie były wykazywane dla celów podatkowych, co wiązało się ze znacznymi stratami dla budżetu państwa.

W lipcu 2011 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o grach hazardowych⁶¹, na mocy której wprowadzono przepis statuujący zakaz uczestniczenia w grach hazardowych urządzanych przez sieć Internet, z wyjątkiem zakładów wzajemnych urządzanych na podstawie udzielonego zezwolenia. Jednocześnie *expressis verbis* zakazano urządzania gier hazardowych w sieci, dopuszczając jedynie możliwość organizowania internetowych zakładów wzajemnych⁶². W obowiązującym stanie prawnym bezprawność czynu polegającego na uczestnictwie w nielegalnych grach lub zakładach w sieci nie budzi już zatem wątpliwości, co oznacza, że wygrane uzyskane w tego rodzaju grach nie podlegają opodatkowaniu, lecz przypadkowi jako *fructa sceleris*. Kontrowersje może natomiast wywoływać kwestia opodatkowania wygranych uzyskanych na giełdach zakładów, które w ocenie niektórych przedstawicieli doktryny są w Polsce dozwolone, choć nie stanowią zakładów wzajemnych w rozumieniu ustawy o grach hazardowych⁶³. Wygrane w internetowych zakładach wzajemnych urządzanych na podstawie stosownego zezwolenia, o jednorazowej wartości nieprzekraczającej kwoty 2280 zł, korzystają ze zwolnienia przedmiotowego, podobnie jak wygrane w zakładach zawieranych w sposób tradycyjny.

Wprowadzenie wyraźnego zakazu uczestniczenia w internetowych grach hazardowych nie rozwiązało problemu udziału w nielegalnych grach. Organy Służby Celnej mają bardzo ograniczone możliwości zapobiegania urządzaniu

⁵⁹ Art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

⁶⁰ Zob. J. BŁACHUT, *Karnoskarbowa problematyka internetowych zakładów bukmacherskich*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2007, nr 2, s. 148-149; M. SIWICKI, *Internetowe zakłady bukmacherskie*, „Przegląd Sądowy” 2011, nr 9, s. 106-107.

⁶¹ Ustawa z dnia 26 maja 2011 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 134, poz. 779.

⁶² Szerzej zob.: M. FRAŃCZUK, I. KNUROWSKA, *Poker a zakłady wzajemne – gry hazardowe online po nowelizacji ustawy hazardowej ze szczególnym uwzględnieniem wpływów z opodatkowania*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie” 2013, nr 919, s. 19-32.

⁶³ Zob. R. RZESZOTARSKI, *Kwalifikacja prawna zakładu zawieranego na giełdzie zakładów*, „Przegląd Prawa Handlowego” 2015, nr 7, s. 41-49.

i reklamowaniu gier on-line w sytuacji, gdy siedziby podmiotów organizujących takie gry oraz serwery wykorzystywane do ich urządzania znajdują się poza terytorium RP⁶⁴. Pomimo podejmowanych działań, w tym stałego monitorowania sieci Internet, stosunkowo niska jest także skuteczność zwalczania zjawiska uczestnictwa obywateli polskich w zagranicznych grach, co oznacza, że w praktyce uzyskiwane przez te osoby wygrane nie podlegają ani opodatkowaniu, ani przepadkowi. Warto również zaznaczyć, że w ostatnich latach wzrasta liczba osób grających regularnie, które traktują internetowe turnieje pokera czy zakłady bukmacherskie jako swoisty „drugi etat”. Wystarczy przytoczyć szacunki stowarzyszenia Wolny Poker czy przedstawicieli branży zakładów wzajemnych, z których wynika, że liczba graczy w pokera w sieci sięga 800 tys., a ok. od 2% do 5% wszystkich typujących uzyskuje względnie stałe zyski z zakładów⁶⁵. Można już także mówić o pojawieniu się grupy zawodowych graczy, głównie pokerzystów, dla których hazard stanowi podstawowe źródło utrzymania⁶⁶. W takiej sytuacji pojawia się wątpliwość, czy funkcjonujące rozwiązania w istocie są optymalne z punktu widzenia interesu fiskalnego państwa. Grających w nielegalnych internetowych kasynach trudno jest ścigać, natomiast wygrywający w legalnych zakładach wzajemnych nie płacą podatku dochodowego, gdyż prawo do skorzystania ze zwolnienia przedmiotowego jest uzależnione od wartości jednorazowej wygranej, a nie np. sumy wygranych w roku podatkowym. Na zakończenie warto dodać, że Służba Celna uzyskała dotychczas informacje o ponad 24 tys. graczy, którzy brali udział w zagranicznych grach hazardowych, uzyskując wygrane na łączną kwotę 27 mln zł. W sprawach tych wszczęto ponad 1100 postępowań przygotowawczych, a w sądach zapadły już pierwsze wyroki skazujące⁶⁷. Z oficjalnych informacji udostępnionych na stronie Ministerstwa Finansów wynika również, że kolejne postępowania będą podejmowane w pierwszej kolejności wobec osób uzyskujących najwyższe wygrane i kontynuujących proceder.

⁶⁴ Świadczą o tym między innymi wyniki kontroli NIK, która została przeprowadzona w okresie od 1 lipca 2014 do 30 października 2014 r. Zob. Informacja o wynikach kontroli *Egzekwowanie przepisów prawa wobec podmiotów prowadzących działalność w zakresie zakładów wzajemnych*, KBF-4114-003-00/2014, Nr ewid. 21/2015/I/14/001/KBF, Departament Budżetu i Finansów, www.nik.gov.pl [dostęp: 10.10.2015].

⁶⁵ Zob. M. PIĄTEK, *Wygrywanie na przegrywaniu*, „Polityka” 2013, nr 8, <http://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/spoleczenstwo/1535791,1,jak-dzialaja-zaklady-bukmacherskie-w-polsce.read> [dostęp: 12.12.2015].

⁶⁶ Zob. *Pokerzyści chcą płacić podatki w Polsce. Trzeba im to tylko umożliwić*, Rozmowa przeprowadzona przez T. Dębka z czołowym polskim pokerzystą Piotrem Franczakiem, „Dziennik Zachodni”, 5-6 stycznia 2016.

⁶⁷ Zob. Komunikat dla uczestników gier hazardowych w sieci, www.mf.gov.pl [dostęp: 15.11.2015].

KONKLUZJE

Od początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku niemal na całym świecie dostrzegalna jest tendencja do liberalizacji rynków gier hazardowych. Przyczyn takiego stanu rzeczy upatruje się zarówno w zmianach postaw społecznych wobec hazardu, który coraz częściej postrzegany jest jako akceptowana forma rozrywki, jak i w rozwoju nowoczesnych technologii, które umożliwiają aktywny udział w grach hazardowych poprzez wykorzystanie środków zdalnej komunikacji. Wśród tych środków najważniejszą rolę odgrywa oczywiście Internet, dzięki któremu rynek gier hazardowych stał się w zasadzie rynkiem globalnym, a udział w grach hazardowych, w tym również organizowanych nielegalnie, jest możliwy na skalę nieznaną w dotychczasowej historii. Zmiany na rynkach gier hazardowych nie pozostają również bez wpływu na kształtowanie kierunków polityki fiskalnej państw i innych związków publicznoprawnych, dla których hazard stanowi jedno ze źródeł dochodów. Czerpiąc wpływy z hazardu państwa, w coraz mniejszym stopniu odwołują się bowiem do formy monopolu na organizowanie określonych gier hazardowych, natomiast zauważalny jest trend do liberalizacji krajowych rynków hazardowych z jednoczesną modyfikacją konstrukcji prawno-podatkowych tak, aby stanowiły one optymalne instrumenty pozyskiwania dochodów z tej formy ludzkiej aktywności.

Obowiązujące przepisy dotyczące opodatkowania wygranych w grach hazardowych zostały przyjęte w 2003 r. i od tego czasu – poza dostosowaniem do wymogów prawa unijnego – nie podlegały zasadniczym modyfikacjom. Opodatkowanie wygranych uzależnione jest przede wszystkim od tego, w jakim państwie organizowane są gry. W przypadku gier urządzanych i prowadzonych w Polsce, a także w innym państwie członkowskim UE lub państwie należącym do EOG, zastosowanie znajdują przepisy przewidujące opodatkowanie odrębne, według stawki 10%, oraz zwolnienia przedmiotowe. Z kolei wygrane w grach organizowanych w innych państwach podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych, z uwzględnieniem postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, a w przypadku braku takiej umowy – na podstawie przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych przewidujących zastosowanie metody kredytu podatkowego.

Drugim kryterium przesądzającym o wielkości obciążenia podatkowego w przypadku wygranej jest rodzaj gry, w której ją uzyskano. Wygrane w grach urządzanych w kasynach oraz w bingo podlegają zwolnieniu niezależnie od wartości wygranej. Kasyna i salony bingo nie mają bowiem w Polsce bogatych tradycji, a przychody z urządzanych w nich gier postrzegane są jako sporadyczne i występujące u znikomej liczby podatników. Wygrane w popularnych od lat

sześćdziesiątych ubiegłego wieku grach liczbowych, loteriach pieniężnych i fantowych oraz zakładach wzajemnych podlegają zwolnieniu, jeżeli ich jednorazowa wartość nie przekracza 2280 zł. W przeciwnym razie podlegają opodatkowaniu według stawki 10%. Z takiego samego zwolnienia korzystają rozpowszechnione w latach dziewięćdziesiątych loterie audiotekstowe i promocyjne oraz telebingo.

W Polsce hazard jest postrzegany wyłącznie jako forma rozrywki, która ze względu na związane z nią zagrożenia powinna podlegać ścisłej reglamentacji. Przepisy prawa podatkowego nie różnicują sytuacji prawnopodatkowej profesjonalnych graczy oraz osób, które grają sporadycznie. Oczywiście grupa profesjonalnych graczy, dla których gry hazardowe stanowią główne źródło utrzymania, w dalszym ciągu jest znikoma, nie można już jednak twierdzić, że nie istnieje. Dzięki dostępności gier hazardowych on-line wzrasta również liczba osób grających regularnie, które traktują internetowe turnieje pokera czy zakłady bukmacherskie jako względnie stałe źródło dochodów. W takiej sytuacji warto byłoby poddać pod rozagę nowelizację obowiązujących przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, co oczywiście nie może być dokonane bez jednoczesnej rewizji treści ustawy o grach hazardowych, w tym w zakresie opodatkowania wygranych w turniejach gry pokera. W najbliższym czasie rozwiązania wymaga również kwestia legalizacji i opodatkowania wygranych uzyskiwanych na giełdach zakładów, które cieszą się dużą popularnością, a w obecnych warunkach w ogóle nie są wykazywane dla celów podatkowych. Na zakończenie należy podkreślić, że punktem wyjścia dla wszelkich projektów zmian w powyższym zakresie powinno być przeprowadzenie odpowiednich badań pozwalających na oszacowanie skali i specyfiki zjawiska hazardu w sieci Internet, w tym hazardu nielegalnego i profesjonalnego, a także związanych z nim zagrożeń. Bez odwołania do rezultatów badań z dziedziny nauk społecznych, trudno bowiem jednoznacznie stwierdzić, czy liberalizacja i bardziej efektywne z punktu widzenia interesu fiskalnego państwa opodatkowanie rynku gier hazardowych on-line przyniesie pozytywne skutki w dłuższej perspektywie czasowej.

BIBLIOGRAFIA

ŹRÓDŁA PRAWA POLSKIEGO

Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o uniknięciu podwójnego opodatkowania i zapobieżeniu uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, podpisana w Waszyngtonie dnia 8 października 1974 r., Dz.U. z 1976 r., Nr 31, poz. 178.

- Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, sporządzona w Pekinie dnia 7 czerwca 1988 r., Dz.U. Nr 13, poz. 65.
- Konwencja o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych, sporządzona w Strasburgu dnia 25 stycznia 1988 r., ratyfikowana przez Polskę w dniu 19 maja 1997 r., Dz.U. z 1998 r., Nr 141, poz. 913 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym, t.j.: Dz.U. z 1989 r., Nr 27, poz. 147 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 20 maja 1976 r. o grach losowych i totalizatorach, Dz.U. Nr 19, poz. 122 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, t.j.: Dz.U. z 2012 r., poz. 361 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 29 lipca 1992 r. o grach losowych i zakładach wzajemnych, Dz.U. Nr 68, poz. 341.
- Ustawa z dnia 6 marca 1993 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 28, poz. 127.
- Ustawa z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy, Dz.U. z 2013 r., poz. 186 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, Dz.U. Nr 200, poz. 1679.
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o zmianie ustawy o grach losowych, zakładach wzajemnych i grach na automatach oraz o zmianie niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 84, poz. 774.
- Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 209, poz. 1316.
- Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, t.j.: Dz.U. z 2015 r., poz. 612 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 26 maja 2011 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 134, poz. 779.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 1976 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gier losowych i totalizatorów, Dz.U. Nr 26, poz. 154 z późn. zm.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 1980 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gier losowych i totalizatorów, Dz.U. Nr 15, poz. 53.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 listopada 1990 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gier losowych i totalizatorów, Dz.U. Nr 80, poz. 471.

ŹRÓDŁA PRAWA INNYCH PAŃSTW

- Veraset ve intikal vergisi z 6.08.1959, nr 7338, R. Gazete No 10231.
- Wet van 14 september 1961, houdende regelen inzake de belastingheffing met betrekking tot kansspelen, Staatblad 1961 313.

Decreto 624 de 1989 (30 de marzo de 1989), Diario Oficial No. 38.756.
Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificarile si completarile ulterioare.
Zakon o igrama na sreću, Narodne novine, br. 87/09, 35/13, 158/13 i 41/14.
Northern Mariana Islands Administrative Code, Commonwealth Law Revision Commission, http://www.cnmilaw.org/mediawiki-1.21.2/index.php?title=Main_Page [dostęp: 15.12.2015].

ORZECZNICTWO

Wyrok TSUE z dnia 13 listopada 2003 r. w sprawie C-42/02, Diana Elisabeth Lindman, European Court Reports 2003/11A-I-13519.
Wyrok TSUE z dnia 6 października 2009 r. w sprawie C-153/08 Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Królestwu Hiszpanii, European Court Reports 2009 I-09735.
Wyrok NSA z dnia 15 kwietnia 1997 r., sygn. akt I SA/Po 1321/96, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl> [dostęp: 14.10.2015].
Wyrok NSA z dnia 3 lutego 1999 r., sygn. akt III SA 1584/98, SIP Legalis nr 51231.
Wyrok NSA z dnia 25 stycznia 2000 r., sygn. akt III SA 162/99, SIP Lex nr 42899.
Wyrok NSA z dnia 25 września 2003 r., sygn. akt I SA/Łd 548/02, SIP Lex nr 90197.
Wyrok NSA z dnia 28 września 2010 r., sygn. akt II FSK 360/10, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl> [dostęp: 14.10.2015].
Wyrok NSA z dnia 28 września 2010 r., sygn. akt II FSK 865/09, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl> [dostęp: 14.10.2015].
Wyrok NSA z dnia 8 października 2010 r., sygn. akt II FSK 935/09, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl> [dostęp: 14.10.2015].
Wyrok NSA z dnia 8 października 2010 r., sygn. akt II FSK 936/09, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl> [dostęp: 14.10.2015].
Wyrok NSA z dnia 8 października 2010 r., sygn. akt II FSK 938/09, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl> [dostęp: 14.10.2015].

LITERATURA

CHUDZIK Mariusz, Komentarz do ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw, wydanie elektroniczne, SIP Lex 2009.
BARTOSIEWICZ Adam, Konkurs promocyjny a loteria promocyjna – czyli jak uniknąć ewentualnej odpowiedzialności karnej skarbowej, „Monitor Podatkowy” 2011, nr 10, s. 23-28.
BAJOR-STACHAŃCZYK Małgorzata, Informacja prawna na temat możliwości prowadzenia internetowych zakładów bukmacherskich oraz działań rządu ukierunkowanych na zwalczanie hazardu w Internecie, „Zeszyty Prawnicze Biura Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu” 2010, nr 3, s. 148-155.

- BARTOSIEWICZ Adam, KUBACKI Ryszard, PIT. Komentarz, wydanie elektroniczne, SIP Lex 2015.
- BŁACHUT Jacek, Karnoskarbowa problematyka internetowych zakładów bukmacherskich, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2007, nr 2, s. 143-152.
- DUDA Michalina, Taxation of Poker Winnings in Polish Tax Law, „Review of Comparative Law” 2009-2010, vol. 14-15, s. 127-143.
- FRAŃCZUK Magdalena, KNUROWSKA Iwona, Poker a zakłady wzajemne – gry hazardowe online po nowelizacji ustawy hazardowej ze szczególnym uwzględnieniem wpływów z opodatkowania, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie” 2013, nr 919, 19-30.
- HELMINEN Marjaana, Pending Cases Filed by Finnish Courts: The Danner Case and the Lindman Case, [w:] Michael LANG (red.), Direct Taxation: Recent ECJ Developments, Kluwer Law International, New York, Linde Verlag, Wien 2003.
- KUKULSKI Ziemowit, Konwencja Modelowa OECD i Konwencja Modelowa ONZ w polskiej praktyce traktatowej, Wolters Kluwer SA, Warszawa 2015.
- LITWIŃCZUK Hanna, Podatki dochodowe, [w:] Leonard ETEL (red.), System prawa finansowego, t. III: Prawo daninowe, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2010.
- MOCZKO-WDOWCZYK Sabina, MUCHA Monika, Podatek dochodowy od osób fizycznych. Komentarz, Warszawa 2004, wydanie elektroniczne, SIP Legalis.
- MOLEND-DETYNA Iwona, Zasady opodatkowania wygranych w totolotka i audiotele, „Przegląd Podatkowy” 2002, nr 3, s. 40-41.
- Northern Mariana Islands – Individual Taxation – Country Surveys, IBFD Asia-Pacific, International Bureau of Fiscal Documentation, Amsterdam 2014.
- PALCZYŃSKI Leon, Gry losowe, „Finanse” 1980, nr 7, s. 25-32.
- PIĄTEK Marcin, Wygrywanie na przegrywaniu, „Polityka” 2013, nr 8, <http://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/spoleczenstwo/1535791,1,jak-dzialaja-zaklady-bukmacherskie-wpolsce.re> ad [dostęp: 12.12.2015].
- PIOTROWSKI Mariusz, Loterie promocyjne, „Przegląd Podatkowy” 1997, nr 4, s. 14-15.
- RZESZOTARSKI Rafał, Kwalifikacja prawna zakładu zawieranego na giełdzie zakładów, „Przegląd Prawa Handlowego” 2015, nr 7, s. 41-49.
- SIWICKI Maciej, Internetowe zakłady bukmacherskie, „Przegląd Sądowy” 2011, nr 9, s. 100-107.
- WILK Leszek, Hazard. Studium kryminologiczne i prawne, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2012.
- ZIELŃSKI Robert, Pojęcie dochodu podatkowego, „Państwo i Prawo” 2009, nr 10, s. 48-56.

INNE

- BRATLEY Carrie-Marie, Portuguese Euromillions players rue winning too much, <http://www.theportugalnews.com/news/portuguese-euromillions-players-rue-winning-too-much/33888> [dostęp: 21.10.2015].
- Informacja o realizacji ustawy o grach losowych i zakładach wzajemnych w 1999 r., druk sejmowy nr 2359, Sejm III kadencji, www.sejm.gov.pl [dostęp: 15.11.2015].
- Informacja o realizacji ustawy o grach losowych, zakładach wzajemnych i grach na automatach w 2002 r., Ministerstwo Finansów, Warszawa 2003, www.mf.gov.pl

- Informacja o realizacji ustawy o grach i zakładach wzajemnych w 2004 roku, Warszawa 2005, www.mf.gov.pl [dostęp: 27.12.2015].
- Informacja o wynikach kontroli Egzekwowanie przepisów prawa wobec podmiotów prowadzących działalność w zakresie zakładów wzajemnych, KBF-4114-003-00/2014, Nr ewid. 21/2015/I/14/001/KBF, Departament Budżetu i Finansów, www.nik.gov.pl [dostęp: 10.10.2015].
- Interpretacja indywidualna z dnia 17 lutego 2009 r. wydana przez dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie, sygn. IPPB4/415-162/08-4/SP, www.mf.gov.pl [dostęp: 27.11.2015].
- Interpretacja indywidualna z dnia 6 października 2010 r. wydana przez dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu, sygn. ILPB2/415-818/10-4/AP, www.mf.gov.pl [dostęp: 27.12.2015].
- Interpretacja indywidualna z dnia 9 czerwca 2011 r. wydana przez dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach, sygn. IBPBII/1/415-247/11/BJ, www.mf.gov.pl [dostęp: 27.11.2015].
- Interpretacja indywidualna z dnia 24 czerwca 2014 r. wydana przez dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach, sygn. IBPBII/1/415-241/14/BJ, www.mf.gov.pl [dostęp: 27.11.2015].
- Interpretacja indywidualna z dnia 17 marca 2015 r. wydana przez dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie, sygn. IPPB2/4511-165/15-2/MK, www.mf.gov.pl [dostęp: 27.12.2015].
- Interpretacja indywidualna z dnia 24 marca 2015 r. wydana przez dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie, sygn. IPPB4/415-1055/14-2/JK, www.mf.gov.pl [dostęp: 27.12.2015].
- Legal Guide to do Business in Colombia 2015, Proexport Colombia and Ernst & Young S.A.S., http://www.inviertaencolombia.com.co/en/images/Tax_system.pdf [dostęp: 20.09.2015].
- LIPSKI Jan, Opinia prawna na temat projektu ustawy o zmianie ustawy o grach losowych, zakładach wzajemnych i grach na automatach oraz o zmianie niektórych innych ustaw, www.sejm.gov.pl [dostęp: 22.12.2015].
- Modelowa Konwencja w sprawie podatku od dochodu i majątku, http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/taxation/model-tax-convention-on-income-and-on-capital-condensed-version-2014_mtc_cond-2014-en#page37 [dostęp: 8.11.2015].
- Pismo Ministerstwa Finansów z dnia 29 kwietnia 1998 r., sygn. PO 2/HD-6065/97/0912, „Biuletyn Skarbowy Ministerstwa Finansów” 1998, nr 3, s. 6.
- Pismo z dnia 24 lutego 2004 r., Ministerstwo Finansów, PB7/033-0539-BM611152/03, Interpretacja dotycząca Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, „Dziennik Urzędowy Ministra Finansów” 2004, nr 5, poz. 32.
- Pokerzyści chcą płacić podatki w Polsce. Trzeba im to tylko umożliwić, Rozmowa przeprowadzona przez Tomasza Dębka z czołowym polskim pokerzystą Piotrem Franczakiem, „Dziennik Zachodni”, 5-6 stycznia 2016.
- Uzasadnienie do komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, druk sejmowy nr 1955, Sejm III kadencji, www.sejm.gov.pl [dostęp: 27.12.2015].

Uzasadnienie do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o grach losowych, zakładach wzajemnych i grach na automatach oraz o zmianie niektórych innych ustaw, druk sejmowy nr 771, Sejm IV kadencji, www.sejm.gov.pl [dostęp: 22.12.2015].

Uzasadnienie do rządowego projektu ustawy o grach hazardowych, druk sejmowy nr 2481, Sejm VI kadencji, www.sejm.gov.pl [dostęp: 27.12.2015].

Uzasadnienie do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz zmianie niektórych innych ustaw, druk sejmowy nr 1075, Sejm VI kadencji, www.sejm.gov.pl [dostęp: 27.12.2015].

IP/06/1360, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-06-1360_en.htm?locale=en [dostęp: 14.10.2015].

IP/07/1013, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-07-1030_en.htm?locale=en [dostęp: 14.10.2015].

IP/09/567, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-09-567_en.htm?locale=en [dostęp: 14.10.2015].

WYGRANE W GRACH HAZARDOWYCH W POLSKIM PODATKU DOCHODOWYM OD OSÓB FIZYCZNYCH

Streszczenie

Opodatkowanie wygranych w grach hazardowych podatkiem dochodowym jest jedną z najczęściej stosowanych form czerpania przez związki publicznoprawne dochodów z hazardu, przy czym rozwiązania stosowane w tym zakresie są bardzo zróżnicowane. W Polsce opodatkowanie wygranych uzależnione jest przede wszystkim od tego, w jakim państwie organizowane są gry, tj. czy są to gry urządzone i prowadzone w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, czy w innym państwie. Drugim kryterium przesądzającym o wielkości obciążenia podatkowego w przypadku wygranej jest rodzaj gry, w której ją uzyskano. Pomimo to, że coraz więcej osób czerpie z hazardu, głównie pokera i zakładów sportowych, stałe dochody, przepisy prawa podatkowego nie różnicują natomiast sytuacji prawnopodatkowej profesjonalnych graczy i osób grających incydentalnie.

Słowa kluczowe: hazard; dochód podlegający opodatkowaniu

WINNINGS FROM GAMBLING GAMES IN POLISH PERSONAL INCOME TAX

Summary

Charging income tax on winnings from gambling games is one of the most frequently used forms of deriving income from gambling by the state and local government units, with very diverse solutions applied in this respect. In Poland, the taxation of winnings

---

mostly depends on the country in which games are organised – i.e. whether it is a European Union Member State, a State of the European Economic Area or a different State. The other criterion behind the amount of the tax burden is a type of game in which the winnings were obtained. Although more and more people make a stable profit from online gambling, mainly poker and sport wagering, tax law regulations do not differentiate, however, between the tax situation of professional and occasional players.

Key words: gambling; taxable income